

pligt til at bevare — lige så lidt kan staten have nogen sådan ret med hensyn til den arnamagnæanske samling.

Det vil måske i denne forbindelse ikke være overflødigt at tilføje nogle ord om universitetets egenskab af juridisk person eller formueretssubjekt. At universitetet i ældre tid i alle henseender opfattedes som sådant, er udenfor tvivl og antages også af Matzen, „Københavns universitets Rets-historie 1479-1879“, bd. II, s. 272. Matzen tilføjer dog, at universitetet såvel ifølge oprindelsen af dets formue, der væsentligt hidrører fra staten, som ifølge øjemedet med samme, der er at tjene et statsformål, falder ind under begrebet offentlig stiftelse i streng forstand og derved adskiller sig fra de egentlige stiftelser, hvis særkende er, at den dertil henlagte formue ikke er bestemt til at virke for egentlige statsformål.

Efter Matzens opfattelse bør universitetet derfor ifølge streng systematisk sprogbrug ikke betegnes som en stiftelse, men som en statsanstalt eller et statsinstitut, og af denne opfattelse drager Matzen senere (jvfr. s. 363 ff., navnlig s. 365) den slutning, at universitetets formue, selv om den formelt kan siges at tilhøre universitetet, dog ikke tilkommer det med en selvstændig ret, der begrænser statens rådighed, hvorfor staten, der er den egentlige ejer af formuen, kan inddrage denne i den almindelige statskasse. Om denne opfattelse, som Matzen vil gøre gældende for hele tiden siden universitetets genoprettelse 1537, er rigtig for den ældre del af perioden, er vistnok meget tvivlsomt — i det 16., 17. og 18. århundrede anså man vist i virkeligheden universitetet for at være en stiftelse i streng forstand, der besad sin formue med en egen af staten uafhængig ret — men den er i hvert fald uden interesse i denne sammenhæng, da Matzen, hvor han taler om universitetets formue, altid kun tænker på den almindelige universitetsformue, der hidrørte fra kongen, d. e. staten, og hans opfattelse på ingen måde har hensyn til de formuemasser, der hidrørende fra private som legater er knyttede til universitetet. For disses vedkommende er der ingen tvivl om, at de falder helt uden for det område, som Matzens opfattelse tager sigte på, og navnlig kan det efter hele den historiske udvikling og praksis anses for sikkert, at universitetet i hvert fald i den

henseende er i besiddelse af egentlig rets-subjektivitet, at det med fuld retsgyldighed kan erhverve ret ifølge gaver og hævde sådan ret, også som procespart under retssager.

Det må i denne henseende navnlig erindres, at universitetet stadig har bevaret egentligt korporative organer, rektor og konsistorium, der helt igennem fremgår af universitetets eget valg.

Da bestyrelsen af den arnamagnæanske stiftelse fra først af ordnedes ved den af Kong Frederik V 18. januar 1760 udstedte fundats, har også alle senere forandringer af bestyrelsesforholdene hvilet på kongelig resolution, se således reskr. af 24. september 1772, kgl. resol. af 9. juni 1850, 8. maj 1883, 7. december 1883 og kgl. anordn. af 25. maj 1936; men dette forhold er naturligvis uden indflydelse på ejendomsforholdet med hensyn til stiftelsens samlinger og giver ikke statsmagten nogen større ret til at råde over disse, end om stiftelsen var blevet oprettet ved en ukonfirmeret fundats.

Da den seneste forandring af bestyrelsesforholdene fandt sted ved den nysnævnte kongelige anordning af 1936, fik for første gang et antal islændinge sæde i den kommission, der bestyrer den arnamagnæanske stiftelse, og dette i forbindelse med, at man da regnede med, at der fra islandsk side kunne blive rejst krav om udlevering af samlingen, gav anledning til, at der i anordningens § 6 ex tuto indsattes en bestemmelse om, at anordningen ikke gjorde nogen forandring i ejendomsforholdene med hensyn til den arnamagnæanske stiftelse eller i Københavns universitets forhold til denne.

Allerede i den betænkning, som lå til grund for anordningen, og som var udarbejdet af et af undervisningsministeriet nedsat udvalg, i hvilket også en islænding havde sæde, var det blevet udtalt, at der både derved, at konsistorium bevarede sit almindelige tilsyn med stiftelsen, og ved bestemmelsen om konsistoriums ret til at vælge de 2 efører, var taget fornødent hensyn til det forhold, hvori stiftelsen efter operetterens bestemmelse stod i til Københavns universitet. Men denne udtalelse tilfredsstillede ikke konsistorium, der foreslog indsættelse af den ovennævnte § 6, hvilket også som nævnt skete, jvfr. „Årbog for Københavns universitet“, 1935-36, s. 156 og 159.